

IZHAJA VSAK DAN

Judi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Praznični štev. se prodajajo po 3 evr. (6 stot.) v mnogih nakupnih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 evr. (10 stot.).

SELAŠI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 milim. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, posredniške, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 3-00.

Vai dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vplana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Delegacije.

DUNAJ 10. Danes dopoldne je avstrijska delegacija nadaljevala razpravo o proračunu unanijih stvari. Govorili so del. Nemec, Jendrzejewicz, Kramar.

DUNAJ 10. Ogrska delegacija je imela danes predpoludne plenarno sejo, na kateri je nadaljevala razpravo o vojnem proračunu.

Srpska skupščina.

BELIGRAD 10. Vlada je predložila danes skupščini avstro-ogrsko-srbsko trgovinsko pogodbo. Zakonski načrt je bil odkazan finančnemu odseku.

Stanje srbskega prestolonaslednika.

BELIGRAD 10. Prestolonaslednik je prebil noč dobro. Ne kašlja več. Najviša temperatura po noči je znašala 37,6 stopinj, zjutraj 37 stopinj, utripanje 78, dihanje 23.

Turčija.

CARIGRAD 10. Kakor se doznaje iz krogov porte, se vrši sedaj novačenje v ozemlju Druzov.

LONDON 10. Iz Aten poročajo, da je položaj v Turčiji opasen. Primanjkljaj ne znaša 12, ampak 15 milijonov turških lir. — Reakcionarno gibanje se čim dalje bolj širi.

SOLUN 10. V okolici Debra se je pojavila petdeset mož močna četa Arnautov pod vodstvom Zeisneta in Gezirja. Četa je imela ob reki Drin s četami boj, v katerem je izgubila 50 mož. Batalijon vojakov z gorskimi topovi je bil odposlan, da zasleduje četo. Drugi boj z isto četo se je vršil pri Debrezirju. Ko se je stemnilo, so pa Arnauti pobegnili. Štirje vojaki so bili težko, več pa lahko ranjenih.

Kolera.

BUDIMPEŠTA 10. Ministerstvu za notranje stvari se bili prijavljeni danes štirje sumljivi slučajji kolere, ena je oseba je umrla.

CARIGRAD 10. V Tripolisu (Afrika) je od 30. oktobra do 2. novembra na kolero 58 oseb obolelo, 48 pa umrlo, v Basorah in okolici je od 28. oktobra do 3. novembra obolelo 112 oseb, umrlo 76, v vilajetu bagdaskem je od 31. okt. do 6. nov. 156 obolelo, 140 pa umrlo.

RIM 10. V zadnjih 24 urah je v napuljski pokrajini obolelo na kolero 5 oseb, umrlo so tri; na Siciliji je obolela ena oseba, v pokrajini Lecce 2 osebi, ena je umrla.

Darmstadt 10. Ruska carska rodbina odputuje dne 14. t. m. z grada Wolfsgarten v Rusijo.

Dunaj 10. Cesar je danes popoldne pod vodstvom kardinala-knezonaškofa dr. Grusche vsprejel škofo, zbrane na škofovski konferenci.

Pariz 10. Zbornica je pričela razpravo proračunske predloge.

Iz delegacij.

Radi pretesnega prostora nismo mogli prinesiti včeraj obširnega poročila o nadaljevanju debate o proračunu za ministerstvo zunanjih stvari. Zato naj spopolnimo danes naše včerajšnje vrstice.

Na široko zasnovan govor je imel socialistični delegat in publicist dr. Renner. Govoril je proti prevelikemu vplivu dinastij na politično življenje in tudi na zunanjo politiko Avstrije. Nadalje se je pečal z znanim govorom dunajskega podžupana dr. Porzerja, ki se je na nekem shodu izrekel

za papeško državo in je imenoval okupacijo te države in Rima se strani Italije največjo sramoto 19. stoletja za res civilizirani svet. Že delegat Seitz je stavil v predvečerni seji tozadevno interpelacijo na Aehrenthala, ki je pa nanjo odgovoril tako, kakor znajo avstrijski ministri. Dr. Renner je včeraj izjavil, da se ne zadovoljuje z Aehrenthalovim odgovorom. V nadaljnjih izjavanjih se je govornik zavzemal za trozvezo in izjavil, da je največja nevarnost za trozvezo cesar Viljem, ki s svojim večnim govorenjem stavlja večkrat v nevarnost evropski mir. Dr. Rennerjeve besede so bile na nekaterih mestih tako ostre, da ga je predsednik pozneje poklical na red. Kar se tiče našega razmerja do Italije, meni govornik, da ni nikakega vzroka več za napetosti med obema državama. Prej je bila glavna sporna točka Albanija; odkar so si jo zagotovili Turki, je odpadla tudi ta točka. Govorniku se zdi, da se skuša umetno vzbujati sovraštvo med Italijo in Avstrijo, o čemer dokazuje dr. Porzerjeva provokacija. Iredentizma ne smatra za resnega in pravi, da bi moral Trst postati uavadno ribiško mesto, ako bi se potegnilo državno mejo čez Kras. Trst bi s tem zgubil zaledje, od katerega živi. (To je isto, kar smo mi vedno trdili, da Trst brez zaledja ne pomenja — nič! Op. ur.) Slednjič je govornik za to, da bi se potom pogodbe ustavilo večno oboroževanje proti Italiji. Sličen predlog je stavil pred dnevi tudi delegat Masaryk; le veliko vprašanje je, da-li se take stvari dajo realizirati? Mi bi bili celo za splošno razoroženje, a vsi taki poskusi so bili doslej brezuspešni. V današnji družbi je to pač nemogoče.

Na to je govoril češki delegat Křofač proti avstrijski zunanji politiki, ki bi nas bila kmalu zapela v vojno. Posledica Aehrenthalovih „vspehov“ so ogromni davki, brezposelnost in draginja, ki je delavski razred ne more več prenašati. Na to se je Křofač obširno baval s takozvanim antimitarističnim procesom na Češkem in izjavil, da antimitaristične organizacije na Češkem sploh ni. Vsako idealno stremiljenje mladine, ki zastopa načelo, naj se stalno armado spremeni v ljudsko armado, se smatra že za antimitarizem. V tem vzmislu, je sklenil govornik, bi moral biti vsak plemenit človek antimitarist!! Nato je kritikoval prestorno postopanje sodnih oblasti in kasacijskega sodišča, vsled česar ga je predsednik poklical na red.

Křofač, socialc Stumpf je branil dr. Porzerja ter zahteval varstva za papeža in katoliške cerkve.

Sklepno besedo je imel minister zunanjih stvari Aehrenthal. Ponavljal je večinoma že znane stvari, da je naša politika, politika miru itd. Branil je dinastijo pred napadi dr. Rennerja in očital socializem nevhvaležnost napram cesarju, ki je podpisal zakon za splošno in enako vol. pravico. Skušal je braniti tudi cesarja Viljema, ki ima baje velike zasluge za mir (?). Konečno je pozval vse delegate naj glasujejo za proračun ministerstva za vnanje stvari.

Dunaj 10. V današnji plenarni seji je dr. Kramar povdarjal, da je nevarno, ako se smatra zvezo z Nemčijo za srčno potrebo ljudstva. Zgodovinski razvoj ne govori toliko za trdnost te zveze, kakor dokazuje doba od 1866. do 78. — Del. Dobernig pravi, da bodo Nemci podpirali Aehrenthalovo politiko, dokler se bo gibala v smeri, kakor dosedaj. (To je najboljši dokaz, da je Aehrenthalova politika škodljiva Slovanom, sicer se Nemci ne bi navduševali zanjo. Op. ur.) Nato govori o neoslavizmu, ki ima po

njegovem mnenju državi nevarne tendence. (To so stare že stokrat objavljene kvante proti novoslavski ideji. O. ur.) Priporočila dr. Kramarja naj bi se raje brigal za češko-nemški sporazum, kakor pa se lovil za takimi fantomi. Nadalje je govornik rekel, da se Nemci nikakor ne bodo pustili odrihati od morja. Omenjal je invazijo Slovanov v južnih deželah, ki je postala nevarna tudi primorskim Italijanom (Kaj pa nemške banke? Op. ur.) Skrajni čas bi bil da bi Italijani uvideli kje naj si poiščejo narodne zavezničke. (Ali so jih iskali morda doslej pri Slovanih? Op. ur.)

Senzacionalna razkritja v aferi Friedjung.

Posl. Masaryk je razkril v seji delegacije minulega torka stvari, ki se zde naravnost neverjetne. Dr. Masaryk je namreč trdil, da je tajnik avstrijskega poslanstva v Belemgradu pl. Svetochowski najel časnikarja Vašica kakor učitelja srbskega jezika svojih otrok. Tega so potem pregovorili, da je falsificiral dokumente „Slovanskega juga“ in „Narodne obrane“. Dokumenti so bili tudi fotografirani v stanovanju pisarniškega svetnika poslanstva Diefenbacha. Grof Forgach je obljubil Vašicu lepo karijero. Masaryk se je podal v Beligrad ter se prepričal, da je vse resnično.

Grof Aehrenthal je odgovoril na te težke Masarykove obtožbe jako klaverno. — „Zeit“ zahteva, da se spravi celo to zadevo v luč, dočim je v Belemgradu zavladovala velikansko razburjenje. Vašič se je prijavil takoj sam na policijo in priznal, da je vse resnično!

Uradna izjava srbske vlade o Masarykovem govoru.

BELIGRAD 10. Vladni list „Samouprava“ je priobčil sledeči komuniké: Govor, ki ga je člen avstrijske delegacije dr. Masaryk imel pred dvema dnevi, je provzročil zelo veliko razburjenje v enem delu srbske javnosti. Vsebinsko govora zanima tudi nas zelo. — Mi smo pa mnenja, da je za hladno in objektivno presojanje vse stvari potrebno čuti tudi nasprotno stran in je pojasnila. Mi smo torej mnenja, da je v nasledovanju istega cilja tudi pri ostalih organih naše javnosti potrebno, da smo v sodbah previdni, dokler se ni stvar razvila v vsej svoji popolnosti. Se le potem bodo mogle slediti prave sodbe in stvarne razprave. Prav tako smatramo idejo velikega shoda, ki ga ob tej priliki predlaga neki beligradski list, da ni tega smatrati resno. Z ozirom na važnost in korektnost odnošajev do sosedne monarhije, ter z ozirom na škodo, ki utegne nastati iz vsake naglice ali iz brezmernosti v postopanju z mednarodnimi odnošaji nasproti sosedom, apelirano na previdnost in patriotizem srbskih sodržavljanov ter jih pozivljamo, naj ne slede momentanim dispozicijam neodgovornih urednikov posameznih listov, ki nimajo niti možnost, da bi poznali razmere, niti pravico, da bi urejevali naše javno življenje po svojih osebnih mnenjih. Razpravljanje vprašanja, katerega se je dotaknil gospod Masaryk, bi se, v kolikor bi bil kak povod zato, rešilo le med obema odgovornima vladama sosednih dežel, ki sta prežeti najboljnjih intencij, da bi se razmere med obema državama prijateljski razvile in da bosta vse storili, da dobe ta prizadevanje vidnega izraza.

Sporazum med Čehi in Nemci.

I.

(M.) Ali bo, ali ne bo? To je zdaj vprašanje. In zopet ima ta poskus zblizanja

Potem se vzeli elegantno kočijo s štirimi sedeži in se odpravili v eno najfinjših restavracij, kjer je dal Delten rezervirati sobo.

Okrogla miza, ki se je nahajala v sobi, je bila okrašena s cvetjem in tudi na lundinem krožniku so ležale dehteče rože z dolgimi cepki.

„To pa to, kaj takega mi zelo ugaja:“ je dejal Rjavé in slatčil pri tem svoje pšenično rmene večkrat oprane rokavice, ki so mu bile brčkone v nadlego.

„Vsakemu človeku je dodeljena v življenju vsaj ena ura radosti in lepote,“ je pripomnil Črne z grobnim glasom.

„Samo eno, za vse dolgo življenje, samo eno uro?“ je vprašala Iduna.

V svoji gospodinski zavesti je zasela Iduna svoj prostor. Bila je zopet rožnato razpoložena ukjub tem nenavadnim gostom. Veselila jo je na tistem Deltenova ideja, da je zbral ravno ta dva originala kakor poročni priči.

„Hotel bi, da imam sedaj inštrument,

Nemcev in Čehov doleteti jednaka usoda kakor že neštevilo prejšnjih, enakih poskusov. Je pa tudi razumljivo, da je ta porod — če sploh pride do njega — težaven. Saj nasprotje med Čehi in Nemci ne datira od par let sem. Zgodovina pravi, da je že češki kralj Spitignjev II. pred devetsto leti svojo lastno mater-vdovo, Nemko po rodu, ki pa je tudi kakor kraljica češka nemško čutila, poslal nazaj v njeno nemško domovino. Ko so Čehi izgubili svojo nacionalno dinastijo — pravzaprav pa po smrti slavne kralja Jurija s Podjebrad — in so prišli pod nemško dinastijo, začelo je tudi s pravicami in slavo češkega jezika iti navzdol. In to propadanje je doseglo najnižjo točko ob žalostni bitki na Beli Gori pri Pragi 1. 1620. Zmaga Nemcev nad Čehi se je zdela popolna, — Čehi se je splošno smatralo kakor totalno vničene. Ali prišla je francoska revolucija in za njo avstrijska 1. 1848, ki sta češki narod probudili. In sledila je ustava, ki je Čehom omogočila svoboden razvoj. In danes vidimo zopet oba naroda, tekmujoča za prvenstvo. V zgodovini vidimo valovanje: Čehi, prvotno samostojni gospodarji, tvoreči najuglednejše srednjeevropsko kraljestvo, so propadali polagoma, dokler niso popolnoma podlegli Nemcem. Na to so se Čehi zopet dvigali, rastli in dorastli svojim nasprotnikom. Nasprotstvo in medsebojna mržnja je obojima prešla že tako v kost in kožo, da bo pač potreba več, nego par paragrafov, ki naj vzpostavijo mir in enakost...

Gre za sporazum med dvema kulturno in gospodarsko jakim in jednako močnima narodoma, katerih jeden ima premoč in oporo v deželi sami in njenem središču, v Pragi, drugi v državi in njenem središču, na Dunaju. Pred stoletji, ko je odločevala surova moč, je bila še možna zmaga enega nad drugim; danes, ko soodloča kulturno in gospodarsko stanje, pa to ni več možno. Zakon narave pa je, da hoče vsaki močni in jaki razširiti svoj delokrog, seveda na škodo slabjšega. V tem slučaju pa to, kakor rečeno, ne gre, ker tu ne more biti govora o slabšem in močnejšem.

Če se hoče torej priti do miru, je za to ena edina pot preko — kompromisa! Pri tem kompromisu se ima natančno in jasno določiti pravice in dolžnosti vsakega izmed obeh kontrahentov. „Do tu, in ne dalje!“ Tako bi potem rekal kompromis vsakemu. Ta parola pa se vpira toliko češkemu državnopravnemu stališču, kolikor nemški grabežljivosti. Ta dva momenta pa sta, ki tvorita podlago pri zastopnikih obeh narodov. Če k temu še vpoštejvamo medsebojno osebno mržnjo pripadnikov obeh jezikov, nam bo jasno, zakaj je ta kamen tako velik, da jih je ob njem že toliko izpodletelo, zakaj je ta kamen tako trd, da ga ni možno zdrobiti.

In moje mnenje je, da tudi, če bi ga strli, odstraniti ga ne morejo. In mesto velikega kamena ostaja obilen grušč, na katerem si strže podplate še marsikdo. Kompromis se utegne skleniti, miru pa na Češkem še ne bo zlepa. Kdor se hoče prepričati o tem, naj samo čita češko in nemško časopisje, izhajajoče na Češkem. Predvsem so poučni članki radikalnih Nemcev severočeških. — Pametni elementi so tudi že uvideli to. In „Narodni Listy“ sami so pisali teh dni, da tudi po eventualnem sporazumljenju v deželi ne pride še do epohe, v kateri bi se češko kraljestvo takoj spremenilo v raj; vendar upa ta list, da morda pride do epohe, v kateri bi se vsaj morda mogli približati pragu raja. Kakor vidimo torej, si treznejši elementi ne obetajo preveč od event. sporazuma. To potrjuje tudi silo-

ki bi bil vreden povečevati to vzvišeno minuto...

„Vi ste virtuozi, gospod...“

„Rjavé je moje ime... Da jaz sem violinist. Vi me niste še nikoli slišali! — Toda jaz znam igrati...! Kaj ne doktor, igrati, kakor ne zna nihče izmed vseh naših slavljencev. Odkar je umrl Paganini, ni še nihče igral tako, kakor jaz, — nihče!... V nočeh, ko je vse tiho okoli mene, tedaj igram... nikak zvok, noben dih ne sme motiti nebeskih akordov... In kadar tako igram, iščem vijolino, edino vijolino s katero bi mogel reproducirati te melodije, a je ne najdem... nikoli...“

„Vaša vijolina...“

„Moja vijolina? Ljuba gospa, moja vijolino ni naredila človeška roka... Samo v ušesih jo imam, svojo vijolino... v duši moji je in toži in vriska...“

Iduni so se večale oči vedno bolj; skoro v strahu se je ozrla na Deltena, a on je ravno nekaj naročeval zmedenemu natakurju.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Hrepenenje.

Ljubavna zgodba.

Ako bi bil Delten takrat pred štirinajstimi dnevi zahteval od nje, naj si razpusti svoje lase in se mu pokaže v svojem fantastičnem oblačilu — skozi katerega je bilo slatiti lepoto njenega mladega telesa — bi bila storila to s tajnim čarom....

Sedaj v sivi svetlobi tope uradne sobe jo je stresel gnjus ob misli na zakonito dovoljeno radovanje take kopulacije — kakor naziva uradni jezik združitve dveh bitij.

Ako bi se bil Delten dotaknil njene roke le malo drugače, nego po navadi, ali

ko bi jo bil pogledal le malo mehkeje nego doslej, bi bila vstanu zbežati kakor otrok in se skrivati v kakem kotu tako dolgo, da bi pozabila na plešastega uradnika, smrdečega po cigarah in alkoholu, na ono zaduhalo uradno sobo, na obe priči in sploh na ves ta zoprni aparat, predpisani od zakonitega zvodstva.

Toda Delten ni pokazal z nobeno besedo, z nobenim pogledom, da si skuša privajati kako novo pravico.

Da, Iduni se je celo zdelo, da so njegove misli vse drugje; tako brezbrizno je stal tu, kakor da se njega vse to prav nič ne tiče.

In zopet se je čutila razžaljeno, samo na drug način, nego prej — in ko sta zapuščala pošto, je hotela konstatirati njuno novo razmerje ter je nalašč vprašala še enkrat:

„Mar nisva sedaj oba eno?“

Z nenavadnim, na tistem dobro prevdarnim smehljajem jej je odgovoril Delten na te besede.

viti govori na nemških shodih, ki se obdržavajo tu v Pragi.

Casopisi so pisali že pred 14 dnevi, da je sporazum že popoln. Toda pot do popolnega sporazuma je še precej dolga. Pojavile so se namreč pri pogajanjih „nepredvidljive“ težkoče. In uvodnik „Narodnih Listov“ pred 10 dnevi je pričel z besedami: A nebude dohody — torej nič sporazuma! No, sedaj je upanje na vseh morda nekoliko boljši. Kdor ne zasleduje prav pazljivo vsega tega „sporazumljenja“, se mu že zdi vendarle nekoliko predolga. Zares se dolgo vleče. Kje pa tiči vzrok? Zakaj se je nakrat začel rušiti prej mirni razvoj pogajanj, ki se je že tako lepo bližal svojemu koncu?

Dnevne novice.

Rusija proti germanizaciji. Iz Petrograda: Ministerski predsednik Stolipin je predložil ruski dumi zakonski načrt, s katerim se zelo omejujejo pravice Nemcev v Rusiji. Ta zakon je naperjen izključno proti nemškimi kolonistom. Minister je izjavil, da mora biti ruska politika čisto narodna ter se mora Rusija izlasti ob mejah zavarovati proti tujim elementom. — Novi zakon onemogočuje inozemcem jemati v Rusiji zemljo v zakup.

Shod madjarskih katolikov. Madjarski katoliki pripravljajo velik splošni shod vseh katolikov. — V to svrhu je sklical primas Vaszary vse madjarske škofo na konferenco za 12. t. m. Konferenca se bo bavila z vsemi vprašanji madjarskih katolikov.

Monarhične zarote na Portugalskem. Madridski listi poročajo iz Lizbone, da je bilo tamkaj aretiranih 5 generalov, 17 štabnih in mnogo višjih častnikov, ki so osumljeni, da so skovali zaroto proti republikanski vladi na Portugalskem. Aretovali bodo še mnogo drugih oseb.

Domače vesti.

Vlada za trgovsko - obrtno zadrugo. — Pod tem naslovom prinaša „Slovenec“ od 9. tek. mes. iz Gorice sledečo brzojavko:

„Gorica 9. Vlada je rešila goriške liberalce gospodarskega poloma, posodila en milijon kron po dva odstotka pred konkurzom stoječi „Trg. obrtni zadrugi“.

Par pripomb, če je ta vest resnična! Ali je „Slovenec“ pozabil, da je tudi neko gospodarsko organizacijo na Koroškem doletel katastrofalni polom? In če prihiiti država — kakor se sploh zahteva od nje — tej organizaciji na pomoč, ali bo tudi „Slovenec“ priobčeval zbudljive brzojavke? In vendar je tu nekaj velikih razlik: Za rešitev organizacije na Koroškem bo treba nekaj več milijonov, kakor za trgovsko-obrtno zadrugo; ta poslednja je prišla v stisko, ker jo je potegnilo za seboj neko drugo podjetje, dočim so se pri organizaciji na Koroškem sami godile defraudacije in sleparije, in tretjič; je ona gospodarska organizacija na Koroškem nemška, dočim je Trg. obrtna zadruga v Gorici slovenska in se torej dotika slovenske kože. — Prinaša li „Slovenec“ raje nemškimi organizacijam milijone, nego slovenskim?

Sicer pa ni res, kakor pravi „Slovenec“, da je „Trg. obrtna zadruga“ pred konkurzom, marveč je bila le v hipni zadregi radi „Mizarske zadruge“ in morda tudi radi sedanje splošne denarne krize.

Pri sv. Jakobu priredi pol. društvo „Edinost“, dogovorno s svojim tamošnjem odsekom, prihodnji teden, od ponedeljka 14. t. m., naprej večerni tečaj v svrhu pouka o ljudskem štetju. Jutri prinesemo podrobneje naznanilo: Za danes le to, da naj se vsi oni, ki se zanimajo za ljudsko štetje in so pripravljeni pomagati, da se ta čin izvrši gladko, pravilno in z našo narodnost pravično, prav gotovo udeležijo napovedanega tečaja.

Ne zanašati se na to, da je ljudsko štetje še-le 31. dec. t. l. in da je lahko izpolniti par razpredelkov naznanilne pole! — Ljudsko štetje je pred durmi. Zavest o naših pravicah in dolžnostih o tej priložnosti pa se v širokih masah še ni vzbudila. Na delo torej!

Tečaj za ljudsko štetje, ki ga je naše politično društvo priredilo minoli teden v dvorani „Trž. podp. in bralnega društva“ v ul. Stadion 19, je vsem onim, ki so ga obiskovali dokazal, kako koristno in potrebno je, da se tržaški Slovenci, in sicer ne samo v splošnosti, ampak vsi posamični pripravljajo na bližajočo se ljudsko štetje, posebno pa oni, ki hočejo tudi drugim pomagati pri tem važnem činu. Tiskano poročilo, ki bo priloženo pojedinim naznanilnicam, je preobširno in tudi prezamotano, da bi se utegnili, oziroma mogli vsakdo iz njega poučiti. Vrh tega je sicer precej pouka v njem o tem, kako je izpolnjevanje pojedinih razpredelke, ni pa povedano, kako se ubraniti raznih mahinacij, katerih se lotijo naši narodni nasprotniki gotovo tudi to pot, da dosežejo kolikor možno neresničen, za njihove šovinistične težnje ugoden uspeh. — Kdo ima naznanilnico izpolnjevati, kdo jo podpisati, kako prisiliti hišnega gospodarja, da izroči naznanilnico v svrhu izpolnjevanja, itd., to so razna prašanja, o katerih bi bilo

prepozno iskati pouka še-le v trenutku, ko se ima še izvršiti ljudsko popisovanje.

Zato se vsem, ki se zanimajo za ta prevažni akt, ponovno toplo priporoča, da se gotovo udeležijo enega ali drugega tečaja o ljudskem štetju, ki jih priredi naše politično društvo v prihodnjih tednih v mestu in okolici.

Enfant terrible. Deželni poslanec dr. Mrach se je razvil v pravega enfant terrible italijanske večine mestnega sveta, oziroma deželnega zbora. Ko se nikdo noče oglasiti, ker se noče blamirati, se oglašča on in se — blamira. Tako se je blamiral nedavno, v deželnem zboru, ko je trdil samosvestno, da je zahteva tržaških Slovencev po ljudski šoli še sodnim pravorekom odbita in ko mu je dr. Rybář potisnil to trditev nazaj v grlo s konstatacijo, da upravno sodišče niti razsodilo ni še meritorno, marveč, da je odredilo nova poizvedovanja. Istotako je imel mož tudi predsinočnjim kaj nesrečen dan in mu je za to „Lavoratore“ poklonil nastopno fotografijo gospoda — Mracha: „Povodom šolskih proračunov je slovenska manjšina ponovila navaden protest proti občinsko-deželni upravi, ki odreja elementarne šole otrokom slovenske narodnosti v mestu. Tedaj je odvetnik Mrach, vsikdar pripravljen zatajiti svoje lastno pokoljenje, začel protestirati proti temu protestu. Ali tako mizerno, jecljaše, v protislovju sam s seboj, oporekajoč si kakor mal otrok, in na laž postavljen od nasprotne strani (kakor tedaj, ko je trdil, da je to vprašanje sodno rešeno proti Slovincem), da se je naravnost smilil! — Naj so nacionalistične praske tudi nepomembne, prazne in neplodne, bilo bi vendar potrebno, da bi se jih vsaj odvetnik Mrach od svoje strani izogibal, ker ni kos temu in ker nudi tudi najbolj nepristranskim opazovalcem, — kakoršnji smo mi — prizor, ki žali estetični smisel. — On je res „rimski legionar“ prenovnega kova, kakor mu je bilo rečeno (od dra. Wilfana) onega večera.“

Lekcija je sicer huda in opravičena, ne verjamemo pa, da bi g. Mracha kurirala. O prvi priliki se bo zopet — blamiral.

Martinov večer tržaškega „Sokola“ se bo vršil jutri v soboto zvečer ob 8.30 uri v vel. dvorani „Nar. doma“. Večino vsporeda izpolni vojaška godba c. k. 97. pešp. ki bo igrala večinoma komade iz raznih operet. — Poleg tega nastopi režiser slov. gled. g. Dragutinović v raznih šaljivih priporih, da bo imelo občinstvo dovolj nepriljene zabave. Seveda ne izostane „Martinova gos“, ki je že na potu v Trst. Po dovršenem vsporedu se bo vršil ples v „Sokolovi“ dvorani. — Vstopnina znaša za člane in dijakke po 50 stot. za nečlane 1 K.

Vstop na ta družinski večer, za katerega se ni razpošiljalo posebnih vabil, ima vsak član in prijatelj društva in pa Sokolstva sploh. Na zdar!

Akademski društva v Gradcu, na Dunaju in v Pragi opozarjamo vnovič, da nam njihova društvena obvestila skoro vedno prihajajo tako zakašnjeno, da priobčenje ne bi imelo več smisla.

Nabiralcem darov po deželi: Dan na dan nam prihajajo — z zahtevo, da bi priobčili — od raznih krajev z dežele izkazi darov v razne narodne ali dobrodelne svrhe. To se množi tako, da nas take zahteve spravljajo v največjo zadrego. Če ne priobčimo, je zamera pri došiljateljih teh izkazov in baje tudi pri darovalcih; če pa priobčujemo vse to, se jezi ogromna večina čitateljev, češ: kdo bo čital same društvene vesti in darove! List je — tako zabavljajo — dolgočasen. Krivdo na tem pa vračajo seveda na uredništvo in ne na one, ki se svojimi zahtevami spravljajo uredništvo v zadrego.

Vspritko te kalamitete smo se odločili za pravilo: darila, ki prihajajo direktno tržaškimi zavodom in ustanovam bomo — radi kontrole — priobčevali kakor doslej. Vse druge pa le sumarično: koliko je darovalca kaka družba, koliko je dal kak nabiralnik itd. Zamera gori, zamera doli, mi ne moremo drugače, ako hočemo, da bo naš list vsaj po možnosti zadoščal mnogovrstnim zahtevam, ki se mu stavljajo.

Gibanje tramvajskih uslužbencev. — Tramvajski družba je poslala nekaterim tukajšnjim listom izjavo, da je ugodila večini zahtev uslužbencev in da imajo tramvajski uslužbenci v Gradcu in Milanu, kjer občinstvo ne daje nikakih napitnin, še manj plače, nego oni v Trstu. Uslužbenci odgovarjajo na to, da družba ravno glavnim njihovim zahtevam glede starostnega zavarovanja in definitivnega nameščenja noče ugoditi. Glede napitnine, na katere se družba sklicuje, pravijo uslužbenci, da so iste glasom pogodbe med družbo in občino sploh prepovedane. Napitnine morajo uslužbenci sprejemati, ker bi sicer ne mogli živeti. Že radi svojega ugleda da bi bila družba storila pametneje, ko bi bila o napitninah molčala.

Tramvajski uslužbenci v Milanu imajo: vozniki od 127 do 154 lir in sprevozniki od 117 do 148 lir. Trditve družbe je torej tudi v tem neresnična.

Ruski kružok je pričel v tem tednu svoje delovanje. V torek je imel ruski prvi kurz svojo prvo uro, v sredo drugi (konverzacijski), sinoči pa slovenski in hrvaški.

Danes bo prva ura češčine in sicer od 7.30—8.30 ure zvečer. Češki kurz, bo odšel na željo p. n. učencev od sredah in petkih, vsakokrat od 7.30—8.30. — Znanje češkega jezika postaja za nas primorske Slovence vedno več važnosti, ker prihajamo čimdalje bolj v dotiko s Čehi; za nas Tržačane je pa še posebno koristna češčina, saj je v tržaški „Čitalnici“ „Češka beseda“. Ne glede na to, je češka literatura jako bogata in češke knjige ceno tako, da si jih lahko vsak z lahkoto preskrbi in vživa sadove češke literature.

Nocoj je tudi pouk v ruščini in večer za začetnike od 7—8 ure.

Vabimo in pozivljamo še enkrat vse one, ki so že vpisani, pa tudi one, ki se žele vpisati, da pridejo prav gotovo ob naznačenih urah v šolo na Acquedotto št. 22, III nadstropje. Vpiše se za vsak kurz lahko vsak večer (razven sobote) od 7—8 ure v Cir.-Met. šoli na Acquedotto.

Nekoliko na adreso redarstva. — V številki od minole nedelje smo priobčili poročilo o kazenski razpravi proti nekemu Josipu Kodriču, ki je bil tožen radi javnega nasilstva po § 81. k. z. in žaljenja oseb, nahajajočih se v službi, storjenega proti redarjem, ki sta ga hotela aretirati.

Jeden redarjev, zaslišan kakor priča, je sam priznal, da je prišel Kodrič k njemu z nekim papirjem v roki in ga vprašal, da-li zna italijanski, a on, redar, ki pozna toženca kakor nasilnega človeka, da ga je odpodil, na kar da je Kodrič izrekel žaljenje, radi katerega je bil tožen. Glasom naših informacij pa je bila stvar taka, da je Kodrič vprašal redarja, kaj da vsebuje vročena mu italijanska pozivnica? Redar pa da mu je odgovoril osorno, da ne zna italijanski. To pa da je razsrdilo Kodriča, da je izrekel ono žaljenje, vsled česar da so ga aretirali.

Redar je na razpravi oporekal tej napovedbi, priznal pa je vendar, da ga je Kodrič vprašal, da-li zna italijanski, a on da ga je zapodil.

To priznanje redarjevo nam je v povod, da smo napisali teh-le par pripomb.

Dovoljujemo si izreči svoje dvome na tem, da bi bil Kodrič zakrivil ono žaljenje osebe, ki je vršila svojo službo, torej prestopke po § 312, če bi mu bil redar na vprašanje: „da-li zna italijanski?“ — uljudno odgovoril, da zna —, kakor je to dokazal na razpravi, kjer je govoril italijanski — in mu potem povedal na kratko, kaj je pisano na oni v italijanskem jeziku sestavljeni pozivnici!

Dovoljujemo si tudi vprašanje: mislite-li, da bi se bil Kodrič obrnil na redarja Klobasa, da mu pove, kaj je pisano na oni pozivnici, ko bi bila ista sestavljena na slovenskem jeziku? Vsaki pameten človek bo na obe vprašanji odgovarjal: Ne! — Ne, če Kodrič ne bi bil dobil italijanske, marveč slovensko pozivnico, bi se ne bil obrnil na Klobasa. A če bi bil Klobas — ko se je že Kodrič moral obrniti na nj — odgovoril uljudno in Kodriču pojasnil, za kar ga je prosil, bi Kodrič morda ne bil zakrivil ne prestopka, ne zločina, radi katerih je bil obsojen na dva meseca težke ječe.

In vrhu vsega tega je odvetniška zbornica določila Kodriču branitelja, ki ni umel toženca in ki niti ni vedel, kako se je razvil ves dogodek.

Taki dogodki gotovo ne povišujejo ugleda redarstva pred ljudstvom in tudi ne zaupanja v justico.

C. in kr. vojna mornarica. Glasom brzojavne vesti je vojna ladija „Janus“ dospela predvčeraj v Galac. Na ladiji vse zdravo.

Koledar in vreme. — Danes: Martin, škof. — Jutri: Martin pap.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 12° Cels. — Vreme včeraj: dež z vetrom.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno in deževno. Hladni vetrovi. V začetku slabo, potem bolje.

Tržaška mala kronika.

Velik požar je včeraj ob 4 in pop. vpepelil mirotilnico g. Antona Jellersitz na vogalu ulic Acquedotto in Dom. Rossetti. Obširneje poročilo objavimo radi primanjkanja prostora jutri.

Smrt strojevodje tik pred vhom vlaka. Josip Markovič, stanujoč v ulici E. d'Amicis št. 5, strojevodja državne železnice, je moral včeraj okolo 6. ure odpeljati stroj iz kurilnice pri sv. Andreju na prometni kolodvor. Ko je ravnokar hotel stopiti na stroj, ga je popadla slabost, zgrudil se je na tla tik lokomotive in, v par trenutkih je bil že mrtev. Takoj poklicani zdravnik je mogel konstatirati le smrt, nastalo vsled srčne kapi. Vsled tega je imel dotični tovrni vlak nekaj zamude, ker je moral prevzeti službo drugi strojevodja, ki ni bil takoj pri roki. — Truplo so prenesli na dom.

Poskus samomora v zaporu. Predvčerajšnjem zvečer je bil radi izgredov na javni cesti aretiran 36-letni dninar Simon Modic, stanujoč v ul. Conti št. 4. Zaprl so ga začasno v celico policijskega ravnateljstva. Ob 2. uri popoldne je redar pokukal skozi lino na vratih celice in zapazil, da se je Modic obesil na vratih s trakom čevljev.

Šel je takoj v celico, prerezal vrv in ga rešil.

Naši ljubi sosede. — Mornar Marij Corsali, iz Milana, je včeraj popival v gostilni „Al Cacciatore“ v ul. Venezian. Ko je „čeden“ gost poskusil vkristi raco, je gospodinja poklicala redarja, katerega je pa regnikolo sprejel s klofutami. Tudi na poti na policijo se je vedel jako nasilno.

Naše gledališče.

V nedeljo ob 4. uri popoldne bomo videli eno najlepših burk, kar jih je bilo uprizorjenih na našem odru,

„UGRABLJENE SABINKE“, ki so dosegle pri nas in povsod drugod najlepši uspeh. — Na to predstavo opozarjamo posebno naše okoličane in tiste, ki ne morejo priti zvečer ob 8. uri, ko pride preko našega odra znameniti

„RDEČI TALAR“. (La robe rouge).

Ta lepa igra uživa velik svetovni sloves; kjerkoli so jo uprizorili, je dosegla fenomenalen uspeh, sosebno sodnijski in odvetniški krogi se zanimajo za to igro, ker je res mikavno, kako je pisatelj obdelal to res lepo snov iz njihovih krogov. — Tudi mi opozarjamo naše odvetniške in sodnijske ter vse pravniške kroge nato nedeljsko večerno predstavo.

Vstopnice je dobiti pri vratarici Nar. doma.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. Sinoči se je z velikim uspehom ponovila v četrti Smaregliova opera: „Nozze istriane“ (Istrska svatba). — Danes odmor. — Jutri v soboto zadnjič „Istrska svatba“.

EDEN. Varijetetna predstava.

Društvene vesti.

Zabavni večer pevskega društva „Trst“ se bo vršil v nedeljo dne 13. t. m. v prostorih „Gospodarskega društva“ (vd. Bole). Med pevskeimi točkami bo sviral popolni tamburaški zbor. Začetek ob 5. pop. Vstop prost.

Gg. pevcem se naznanja, da odpade današnja pevska vaja vsled predavanja v NDO in da se bo vršila jutri ob 8. uri. V nedeljo ob 3. pop. zbirališče v NDO.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes zvečer ob 8. vaja za moški zbor. Pevovodja.

Tržaško podporno in bralno društvo vabi gg. odbornike in njih namestnike k redni seji danes v petek ob navadni uri zvečer.

Nar. del. organizacija.

Danes zvečer ob 8. uri prično redna predavanja v društvenih prostorih (ulica Lavatoio 1, 1).

Predaval bo dr. V Kisovec: „O delavskih napravah v nekaterih kulturnih državah“. Želeli je, da bi se delavstvo vdeleževalo predavanj kolikor možno polnoštevilno, ter tudi sprožalo pogovore o posamičnih vprašanjih, važnih posebno za tržaške razmere.

Krajevna skupina „Sv. Marko sv. Andrej“. Občni zbor te skupine se ni vršil minolo soboto radi nezadostnega števila članov. — Višil se bo pa prihodnjo soboto dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih NDO pri sv. Jakobu s istim dnevnim redom, kakor je bilo prvotno določeno. (NB. V slučaju, da ne pride ob določeni uri zadostno število članov se bo vršil občni zbor pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih. Odbor krajevne skupine sv. Marko sv. Andrej.

Književnost in umetnost

Kipar Ivan Zajec v Trstu. — Znan slovenski kipar g. Ivan Zajec, stvaritelj Prešernovega spomenika v Ljubljani, biva že mesec dni pri sv. Ivanu, kjer, odtegnjen javnosti, pridno dela na umotvoru, ki bo v čast slovenski kiparski umetnosti.

V skromnem atelierju, pripravljenem za siro v stranskem poslopju nekdanje svetovanske domobranske vojašnice, modelira umetnik Zajec, priden ko mravlja, že skoraj mesec dni relief „Vstajenje“, namenjen za Majdičev mavzolej v Kranju. Te dni je bil ilnati model že dovršen in sedaj se izgotavlja sadov posnetek, ki bo dovršen konec tega tedna. Punktiranje reliefa v kararski mramor se bo pa izvajalo v Ljubljani.

Reliefova plošča, visoka okolo 2 m in pol in široka 1-20 m, ima pravokotno obliko; le od zgoraj se zaobroblja v polkrogu. Sestero v basreliefu izvedenih figur karakterizira idejo umotvora. Da-si je ideja „Vstajenja“ oživotvorila že toliko umotvorov, da je nevarno pasti v šablono, in da-si so bile iz lahko umevnih razlogov umetnikovi fantaziji postavljene neke meje, treba priznati, da ima Zajčev delo na sebi pečat umetniške individualnosti svojega stvaritelja.

Vstajenja dan je; mrtvi se zbujajo, se izvirajo iz grobov in dvigajo navzgor, nasproti iz višine prisevajoči nebeški luči, ki čim dalje višja življenja v njih trupla. Najvišja podoba — ženski akt — se je že popolnoma povrnila k življenju; na njenem telesu ni več nikakih znakov groba; vsta-

jenje se je pri njej že dovršilo in z izrazom rajske blaženosti v licu plava svobodno navzgor v eterične višave. Nje se oklepa nižje postavljena podoba — drugi ženski akt, najlepši iz vse grupe. Tudi njeno truplo je že popolnoma prešinjeno z življenjem, ali od mrtvih vstala, ne zaveda se še popolnoma in nebeška luč jo mami, da mora obrniti stran svoj obraz. Moški akt ob njeni levi strani se je ravnokar dvignil ven iz groba. — Njegove noge nosijo še znak grobne more: mehanično, nezavestno gre oživljajoči luči nasproti. Njegov pogled je še obrnjen navzdol v hladni grob in nudi roko svojemu bližnjemu — moškemu truplu s kadaveričnimi potezami, molečemu na pol izmed grobnega skalovja — ki se je komaj prebudilo iz grobnega spanja in se preriva ven iz groba. Zlasti prve tri postavice tvorijo krasno skupino; plapolajoči pajčolan, ki ovija to trojico, nazorno predstavlja njen vaebohod. Nekoliko osamljeno od te skupine, na desni strani, plava navzgor, že rešena grobnih spon, druga popolna moška figura z izrazom neizmerne tolažbe in vere v licu. Pod njo se skoraj obupno in z naporom vseh sil dviga moško truplo iz groba. Napetost mišic, izraz obupnega napora v polumrtvaškem licu — vse ozadje je tako, da se to-le figuro lahko kvalificira brez drugega kakor najlepšo umetniško kreacijo vsega reliefa. Vtis, ki ga napravljata relief na gledalca, je res mogočen in bo seveda še večji, kadar bo relief izgotovljen v kararskem mramorju.

G. Zajca so obiskali v njegovem atelierju tudi nekateri italijanski umetniki in ljubitelji umetnosti, (n. pr. komisija tukajšnje c. kr. obrtne šole), ki so bili polni hvale za slovenskega umetnika.

G. Jerkič je model že fotografiral in so menda fotografije že gotove.

G. Zajec namerava ostati sedaj stalno v Trstu in tu urediti svoj atelier. Seveda bo izgotavljanje mramornega reliefa zahtevalo še poldrugi mesec njegovo prisotnost v Ljubljani, na kar se g. Zajec zopet povrne v Trst k nadaljnjemu delu.

R. H.
Ethin Kristan: Samosvoj. Drama v petih dejanjih. Ljubljana 1910. Založil L. Schwentner. Cena broš. 2 K. — Znani slovenski pisatelj in dramatik, čegar dela so se že z uspehom igrala na ljubljanskem odru, je zopet izdal dramatično delo, o katerem spregovorimo pozneje kaj več.

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. XIV. zvezek. Urejuje in izdaja Anton Kosl. Cena broš. 30 vin. — Izšel je XIV. zvezek te knjižnice z zanimivo vsebino, s poučnimi in zabavnimi spisi. Slovenski mladini in mladinskim knjižnicam jo toplo priporočamo.

Joj, joj, ta neznoša draginja. Osmi snopič zbirke „Več luči!“ Cena 20 vin. — Pisatelj te drobne brošurice na poljuden način obravnava vedno aktualno vprašanje o draginji in kako je nastala.

Strašna grozodejstva v samostanu čenstohovskem. — 7. snopič zbirke „Več luči!“ Cena 20 vin. — Pisatelj v tej knjižici opisuje znani čenstohovski škandal. Gre mu pri tem bolj za protiklerikalno propagando, nego za drugo. Družega namena knjižnica nima. Prva izdaja je bila zaplenjena.

Vesti iz Goriške.

Organizacija občinskih tajnikov. — Občinski tajniki političnega okraja goriškega so imeli dne 3. t. m. skupno posvetovanje. Sestavili so sledeče prošnje:

1. Šli so k visokorodnemu gospodu dvornemu svetniku Attems-u, kakor voditelju c. kr. okrajnega glavarstva, s prošnjo, naj se za komisarije ljudskega štetja v I. vrsti imenuje one osebe, ki izvršujejo posel občinskega tajnika, in še-le v II. vrsti, to je, kjer takih oseb ni, druge osebe. Visokorodni gospod grof jih je vsprejel jako prijazno in jim obljubil ustreči njih opravičeni prošnji, oziroma zahtevi.

2. Visoki deželni zbor, oziroma odbor je najljubše naprošen, naj bi vendar enkrat blagovolil ukreniti potrebno, da bi se zboljšalo žalostno finančno stanje in ugled občinskih tajnikov, se stalnim nameščenjem in pravico do pokojnine, po vzgledu sosednjih dežel, namreč: Istre in Dalmacije.

3. Visoka c. kr. vlada je z ozirom na ogromna dela, ki jih nalaga občinskim tajnikom, oziroma, ki jih izvršujejo občinski tajniki za vlado, katerih del število je naraslo na približno 75 odstotkov in z ozirom na neizmerno draginjo najljubše naprošen, naj nam priskoči na pomoč z letno denarno podporo, oziroma nagrado.

Prošnje, označene pod 2. in 3., se še niso vložile, ampak je sklenjeno, naj bi iste po možnosti podpisali vsi gg. občinski tajniki (oziroma oni, ki izvršujejo tajniški posel) vse naše dežele. V to svrhu se je sklenilo povabiti vse osebe, ki izvršujejo tajniški posel v naši deželi, k skupnemu posvetovanju in sicer v Gorico prve dni decembra t. l.

Gg. kolegi v drugih deželah so naprošeni, da podpirajo našo organizacijo s tem, da vložijo za vsak okraj ali deželo skupno prošnjo v smislu označene pod točko III. tega dopisa.

Torej gg. kolegi: na delo, ker skrajni je čas!

Gg. kolegi, ki žele kakega pojasnila v tej stvari, naj se obrnejo na občinskega tajnika Antona Bajta v Kanalu, ali Milana Perozzija v Sovodnji pri Gorici.

x **Iz Krmina.** — V torek je pričela dražba nepremičnin (hiš in zemljišč) zakon-skih Alojzij in Antoniete Stua, znane vele-trgovine, ki je bila zadnje čase zapletena v tihotapske afere ob meji.

Lepo vilo, kjer sta prebivala Stua, je kupila na dražbi banka Slavija v Ljubljani za 44.000 K. Prihodnje dni se zdrži restavracija „Ai due Fratelli“, katero tudi nameravajo baje kupiti Slovenci. Laško časopisje, posebno „Corriere“, je radi tega ves iz sebe.

x **Brivci** so imeli izredno posvetovanje, ki je veljalo določiti urnika in zatvoritvi delavnic ob ponedeljkih. Ker ni prišlo med gospodarji in delavci do sporazuma, je sklenil prisotni zastopnik obrtne oblasti dr. Trevisan izdelati sam nalični predlog, ki ga vpošlje namestništvu v odobritev.

Zveza županov in podžupanov na Krasu bo imela svoj redni občni zbor dne 24. novembra t. l. ob 10. uri dop. v Sežani pri Polley-u. Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Blagajnikovo poročilo. 3. Tajnikovo poročilo. 4. Nov obč. volilni red. 5. Volitev novega odbora. 6. Predlogi in slučajnosti. Ako se ob napovedani uri ne zbere zadostno število udov, se bo zborovanje vršilo pol ure pozneje, ne glede na število udeležnikov.

x **Iz Vipavskega** poročajo, da je Vipava vsled velikega deževja prav močno narasla. V Dornbergu je poplavlila njive, ki leže blizu mosta in je odnesla mnogo rodovitne zemlje. Vse njive, ki leže v nižini, je voda poplavlila. V Ajdovščini je bila voda v nedeljo popoldne na glavni cesti nad 30 cm. visoko. V Vipavi je izstopila Vipava in vdrla na cesto in sicer v bližini „Pod skale“. Voda je bila nad 50 cm. visoko na cesti. Za osebni promet so morali postaviti deske, da so ljudje lahko šli ven iz hiš. Voda je vdrla tudi v hiše in ljudje so bili v nedeljo po noči v velikem strahu, ker je neprenehoma deževalo.

x **Družabni večeri goriškega „Sokola“.** Goriški „Sokol“ je sklenil prirediti v tej zimski sezoni družabne večere za člane in njih družine in vse prijatelje in podpiratelje. Prvi tak družabni večer bo v soboto 12. t. m. v dvorani pri „Zl. Jeleni“. Na vsptored bo pozdravni govor, razni solo nastopi, goriški kvartet, dueti, burke, marmornati kipi in končno boj za živo martinov gos, ki bo tistemu, ki jo dobi, gotovo dobro teknila. Zanimanje za ta prvi večer je v Gorici že sedaj veliko. Želeti je, da bi se s tem večerom pričelo toli potrebno dru-

Poslano*)

SCHICHT - STEARIN SVEČE

LEDA

NAJBOLJŠA VSEH ZNAMKI APARTEN

ELEGANTEN ZAVOJ.

NE CEDIJO SE NE DAJEJO SAJ
NE DIŠIJO NE KADE
GORÉ SVITLIM IN MIRNIM PLAMENOM !!

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velevala.

Jabolka ::

fine, namizne: 100 klg od Kron 16—do 24— iz kolodvora Litija in po pošt-nem povzetju : J. Razboršek
v Smartnem pri Litiji (Kranjsko). Ena korbica 5 kilogramov franco Kron 2 40.

OTTO LAUPRECHT

konces. zobni tehnik

nemški zobni zdravnik

je prenestil svoj zobni ambulatorij

v **via S. Nicolò 7 (Dreherj. hiša) Trst**

Dvigalnik za vse klijente.

Telefon 104.

Ivan Miheučić & Co.

MEHANIČNA DELALNICA

Trst - Via Tiziano Vecelio šte. 4 - Trst

SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVRSTNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNAN INDUSTRIJALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA

VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO

SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO. PRORAČUNI IN NAČRTI. TELEFON ŠTEV. 22 53.

Sprejme se **sposobnega zastopnika** kot strokovnega referenta

„PATRIE“ delniške družbe za zavarovanje proti nezgodam, vltomu in obvez. zavar. v Pragi.

Zahteva se organična in akvizična sposobnost. Polno plačilo, diete, potovalne stroške, provizijo in za slučaj i pokojninsko zavarovanje. Oferte pravilno izpolnjene, poslati je na Podružnico Osrednje banke čeških hranilnic v Trstu, Piazza Ponterosso 3

Mnenje gospoda Dr. PATAK-a v Martonvásár

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Oprostite, če Vam pišem še le danes, a moral sem čakati, ker sem hotel podati svojo definitivno sodbo. Vam končno lahko rečem, da sem imel z Vašim izdelkom SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) v vseh slučajih malokrvnosti — vrsta živčne malokrvnosti — izvrstnih uspehov. Vaše vino se je izkazalo izvrstno v zdravljenju neke gospe močno nevrastenične, ki je trpela na nespau. Nočem zamolčati, da so Vaš izdelek radi jemali tudi otroci in da sem bil vedno zadovoljen z doseženimi uspehi.

Martonvásár, one 21. maja 1909.

Dr. PATAK.

Odpri se je **kinematograf „Adria“** v Škedenju

Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.

VSTOPNINA : I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Kupujte „Tolstovrško slatino“!

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia šte. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA
Zadruga izdeluje vsakovratna obuvala od najpr-prostajšega do najfinajšega ter sprejema tudi poprave.

Priporočamo se to ej slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruge, a bo de naj slavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke.

NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO.

Pristni dolenski

Cviček

edino v ČEŠKI GOSTILNI

„v ulici Belvedere“

Širite „Edinost“

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo

pekarno : in : sladščičarno

Trst, ul. Sette Fontane 834 (vokal Dosadoni)

Prodaja celi dan svež kruh vsake vrste in slaščice ZALOGA

MOKE iz prvih mlinov. — Vsakovratni prepečenec (Biscottini).

JOSIP VATOVEC.

: Postrežba :
tudi na dom.

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
- - - - - iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. - -

žabno življenje v goriškem mestu, ki ga, žal, bridko pogrešamo.

x **Tatovi v Šempetru.** Trije uzmoviči, ki so gotovo identični z onimi tatovi dvo-koles v Gorici (glej tozadevno notico v da-mašnji „Edinosti“) so se pojavili tudi v Šempetru blizu Gorice. Okradli so tamošnje vinarsko zadrugo, izpili so 2 litra vina, mnogo mleka (čudne želodce morajo imeti) pojedli ves kruh, kar ga je bilo v zadrugi, in vzeli za spomin seboj 12 prtičev. Ni jim bilo še dovolj! V bližnji hiši so se najedli v mleku namočenega kruha. Tudi hlače so vzeli seboj, ki so jih pa tatovi pustili na cesti, ker so jim bile preslabe. Tudi dežnika se niso branili v tem spremenljivem jesenskem vremenu in so ga vzeli lepo seboj.

x **Tatovi dvokoles.** V soboto popo-ludne od 12 do 1 in pol pop. je bilo vkrade-no dvokolo Puch-Styria izpod stopnic hiše št. 7 v gosposki ulici v Gorici. V torek zvečer so bili trije moški v gostilni Pahor-jevi v Renčah pri Gorici. Pili so in jedli, po noči pa so zlomili okno, psa so poško-dovali in vkradli dvokolo Puch-Styria št. 30.435. Kolo ima črne obroče z rdečo progo. Kolo je bilo novo in še malo rabljeno. Kakor se slutiti, so jo ubrali tatovi proti Trstu.

x **Zrakoplovec Rusjan iz Gorice** se nahaja v Zagrebu, kjer prične v kratkem z letalnimi poskusi. Družabnik njegov Merčep pravi, da je upati, da se poskusi obnesejo dobro. Rusjanu želimo več sreče nego jo je imel v Gorici!

Vesti iz Istre.

Iz Sv. Martina pri Buzetu. Dne 6. t. m. popoldne se je vršil občni zbor Čitalnice v Sv. Martinu pri Buzetu. Predsednik g. Draščić je govoril zbranemu ljudstvu o narodni misli in njenem pospeševanju potom Čitalnice in zabavi. Na to je dal besedo tajniku g. kapelanu, ki je govoril o potrebi naobrazbe in je vspodbujal ljudstvo k večjemu zanimanju za društveno časopisje. Na to je podal o društvenem delovanju podrobno poročilo, ki izkazuje precej življenske sile v mladem društvu. Na zborovanju je govoril tudi g. Josip Agneletto kakor član prosvetnega odbora iz Pazina o razvoju prosvete med našim narodom v Istri in o potrebi izobrazbe, zaključivši, da se prava izobrazba pričinja tam, kjer za-čenja človek misliti s svojo glavo.

Temu sta sledila svobodna zabava in ples.

Iz pravosodne službe. Deželni sodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Motovunu Ivan Cegnar je premeščen v Rovinj.

Pevsko in brašno društvo „Venec“ v Kozini bo imelo v nedeljo dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer svoj redni letni občni zbor v dvorani hotela „Kozina“.

Druge slovenske dežele

Ptujski in laški okrajni zastop je upravno sodišče vsed pritožbe Slovencev razpustilo. Nemci so si ta zastop priborili z raznimi mahinacijami. Upati je, da se lotijo priprav za nove volitve vsi slovenski vodilni možje brez razlike strank.

V Okrogu na Štajerskem je vsled nesrečnega padca umrl g. Jakob Zdošek-Šuc, zaveden narodnjak in oče dr. Zdoška, odv. kandidata v Celju.

V Slovenski Bistrici (Štajersko) se bodo vršile 17. t. m. dopolnilne občinske volitve za III. razred. Nemški nacionalci so že postavili svoje kandidate, ki nosijo lepa slovenska imena: Orač, Župančič, Arcenšek, Matevž, Marčič itd.

O Agro-Merkurju, tem nesrečnem podjetju, ki je prišlo nedavno v konkurz, se zopet pripravljajo ljubljanska napredna dne-vnika. Mislimo, da bi bil skrajni čas, da preneha ta polemika, ki je popolnoma ne-plodna. Raje naj bi se s podvojenimi in složnimi močmi oprijeli gospodarskega dela!

Obrotna zadruga na Bledu je otvo-rila zadrugo posredovalnico za delo. Vpis-nina znaša 50 stot. za delodajalca in velja za 4 tedne. Delodajalec se priglaja brez-plačno. Vzorec delovanja je vzet po gostil-ničarski zadrugi v Ljubljani, ki že več let vodi te posle. Pozivljajo se mošttri in obrtniki ter obrtniški pomočniki, da se pri-glase. Naslov je enostaven: Načelstvo za posredovalnico dela na Bledu.

Gospodarstvo.

— C — **Srbski trgovinski muzej** v Sofiji. Kakor javljajo bolgarski časniki, je ukrenila srbska vlada potrebne korake za osnutje srbsko-trgovinskega muzeja v Sofiji. Bolgarska vlada je tudi sklenila ustanoviti v Belemgradu takšen trgovinski muzej. To bi bil prvi korak do srbsko-bolgarskega tr-govinskega zblizanja.

— C — **Kreditna zadruga v Budvi.** V Budvi (Dalmacija) so osnovali pod gor-njim naslovom novo kreditno zadrugo.

— C — **Srbski alkoholni monopol.** — Srbska vlada nameruje dati državni alko-holni monopol v najem nekemu nemško-

angleškemu konsorciju in to za dobo dvaj-set let.

— C — **Zvišanje vinskih cen.** Zveza avstrijskih trgovcev z vinom je sklenila, da se vsled letošnje slabe vinske trgatve po-višajo cene vsem vinskim pridelkom za 30 odst.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

V zadnjem času zopet prihaja mnogo rokopisov, pisanih s svinčnikom. Takih roko-pisov nočejo črkostavci vsprejemati in so-sebno ne v nočnih urah, uredništvo pa nima na razpolago osebja, ki bi take rokopise prepisovalo. Zato prosimo dopisnike, da nam pošiljajo rokopise pisane s črnilom, ker sicer bodo isti romali v — koš.

Mali oglasi

Proda se zemljišče v Rojanu (Scala Santa) 500 k'afrov. Pojasnila daje la-tnik Fran. Falt - Rojan št. 296 (65). 1897

Sivalni stroj „Singer“ se proda v ulici S. Maurizio 2. l. 1898

Prisni, dober brinjevec se vdobi Lovru Šibeniku v Šiki pri Ljubljani. 1681

Odda se mehlovana soba v ulici Barriera 13, IV. n. levo. 1889

Odda se črna mehlovana soba. Barriera 13, IV. n. levo. 1891

Prodajalna papirja, galanterije se takoj ra-duje prodaja. Nizja najem nina centralna leva. Via Molin a vorto 70. Ziberna. 1883

Štiridesetleten mož z majhno kevi-jo, z motoro na liceju, diplomirani kemik in lekarnar, mudilničar, bivši vladni uradnik, časnikar in pisatelj zmožen vsakovrstnih poslov, pozna hrvaščino, italijanščino, nemščino, turščino in albaniščino, najboljša spravevala išče nemeščarja tukaj ali zunaj. Obrniti se na In-ter-natni oddelček Edinosti. 200

Stara in dobrodoča velika restavracija v Trstu, se proda z vso opremo. V hiši, kjer je restavracija se morda dobi tudi v najem prvo nadstropje za hotel. Restavracija je raz-deljena v dva dela: salon in predvorana, kjer se dobi vino in jedi po nižjih cenah. Dvo-rana je pripravna za koncert. Pred restavracijo je veliki prostor za mize. Informacije daje upravitelj Inzeratnega oddelka „Edinosti“ pod št. 2117. 2117

Zemljišče na prodaj v Rojanu pri cesti nad cerkvijo v ma-lih parcelah in po nizki ceni. (Denar za zidanje se tudi vdobi. Več se izve pri upravi „Edinosti“. 1842

32-letni mladenič z dobro službo, se želi spo-znati z gospodično, katera bi imela 600 do 700 Kron gotovine v svrhu ženitve. Ponudbe pod „Balkan“, poštno ležeče, pošta Škedenj do 12 tega meseca. 1889

Pekarna in sladčičarna . Ivan Pertot-Susič Trst, via Cavana št. 17 (na-sproti sodišču). Zalogatelj dra-štva „Società Cooperativa fra Impiegati privati“ v Tr-stu. — Večkrat na dan svež kruh. Najfin. sladčice. Pečijla na dom. Prejema naročila za vsako pecivo. Velika zaloga moke Majdičeve in drugih prvih mlinov po nizki ceni.

V vseh lekarnah v Trstu in zunaj se dobó **PASTILJE PRENDINI** proti kašlju ☐ boleznai v grlu hripavosti, kataru ☐ Glavna zaloga: LEKARNA PRENDINI.

:: Panificio Triestino ::
Otvoritev filijalke na Opčinah
ob sežanski cesti.

Tržaška posojilnica in hranilnica
Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.

Ima na razpolago jekleno varnostno celico
ki je varna proti vplomu in p' šaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo strankam v najem in sicer
za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20, za en mesec „ 6
Shrambice so 24 cm vi-oke, 24 cm široke, 48 cm globoke. Shrambice ne more drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni treba prijaviti.
Oddaja hranilne pušice
katere priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najvarnejši način navajajo štediti svojo deco. Nadaljnja pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

EMPORIUM gramofonov, plošč in druge potrebščine

E. ZANETTI
Trst, ulica Cavana 4.
Najbolje oskrbena zaloga dežele. Izšera plošč: velikih, d o jnih, slovenskih po 2 K komad. Vse ruge znamje z 20% odbitka.
Krasni gramofoni po 18 kron
Veliki popustki preprodajalcem.
Katalogi zastoj. — Popravljanje.

: ČREVLJARNICA :
RAIMONDO ZANINI
Trst Via Tigor 1 A, Trst.
Izdeluje točno čevlje vsakega štila za moške, ženske in otroke amer. itd. — Izvršuje popravila
Cene zmerno. Postrežba točna.

Zdravnik
D. D. KARAMAN
specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)
Ordinuje na svojem stanovanju
TRST - Corso št 14 - TRST
od 11.1/2 do 1.1/2 in od 4.1/2 do 5.1/2 popold.
TELEFON 111/IV.

TRVKA
Adolf : Kostoris
skladišče oblek za moške in dečke
Trst, via S. Giovanni 16, I.
TELEFON št. 16-83.
(zraven restavracije Cooperativa ex Hacher) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in po-vrtnike za moške, perilo itd.
Najdogovornejše cene.
POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju

Hočete se prepričati?
obiščite velika skladišča
Marije ud. Salarini
Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove
(vogel Torrence) Alla cutà di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke, posumi na otroke. Povračniki, močne jope, kakor tudi anih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavke bese Tirolski loden. Naprednipljvi plašč (pristni madežki) Specialiteta: blago tu in inozemskih ovsa. Izgotovljajo se obleke po mari po najnovejši odi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Josip Semulč
TRST, ulica dell' Istituto št. 5
Priporoča slav. občinstvu **SVOJO PEKARNO** in **SLADČIČARNO**, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladčice. Muka iz I. mlinov ter maslo Likeri, vino in pivo v stekl.
Postrežba tudi na dom.

Odhajanje in prihajanje vlakov od 1. oktobra naprej.

Časi za prihod, odhoda odhod so zaznamovali po srednjem evropskem času.

G. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio)

5.10 0 Herpelje—(Rovinj)—Pula.
5.55 0 do Poreča in medpostaje.
6.00 0 do Gorice (in Ajdovščine).
7.30 0 Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Beljak—Celovec—Lincec—Praga—Draždane—Berolin.
7.34 0 Herpelje—Divača—Dunaj.
8.55 0 Gorica—Jesenice—Celovec—Dunaj.
9.00 0 Herpelje—Pula.
9.12 0 Le do Buj (in medpostaje).
1.05 0 Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Celovec.
2.45 0 Koper—Buje—Poreč.
3.40 0 Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec.
4.45 0 Herpelje (Divača—Dunaj) (Rovinj) Pula.
5. — 0 Gorica—Trbiž—Beljak—Celovec—Dunaj.
7.10 0 Le do Buj (in medpostaje).
7.22 0 Opčine—Gorica (Ajdovščina).
8.20 0 Herpelje—(Divača—Dunaj)—Pula.
8.55 0 Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec—Lincec—Praga—Dunaj—Monakovo—Draždane—Berolin.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH:

2.14 0 Boršt—Herpelje—Divača.
2.40 0 Gorica (in medpostaje).

Prihod v Trst.

3.47 0 Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka Ljubljane, Jesenice, Gorica.
7.15 0 Iz Dunaja (čez Divačo—Herpelj).
7.20 0 Iz Gorice (Ajdovščine).
8.32 0 Iz Buj (in medpostaj).
8.52 0 Iz Berolina, Draždan, Praga, Lincec, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenice, Gorice, (in Ajdovščine).
9.53 0 Iz Pula (iz Rovinja).
10.15 0 Iz Jesenice, Gorice in medpostaj.
11.15 0 Iz Dunaja (Ljubljane) Gorice in medpostaj
12.40 0 Iz Poreča in medpostaj.
2.10 0 Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice, (Ajdovščine) Berolina, Draždan, Praga, Dunaja.

3.35 0 Iz Pule, Herpelj in medpostaj.
4.40 0 Iz Buj in medpostaj.
6.45 0 Iz Dunaja, Celovca, Gorice.
7.02 0 Iz Pule (iz Rovinja) Divače, Herpelj.
7.58 0 Iz Berolina, Draždan, Praga, Lincec, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenice, Gorice (Ajdovščine).

9.45 0 Iz Poreča in medpostaj.
10.23 0 Iz Pule (Rovinja) Dunaja (čez Divačo).
11.10 0 Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH:

8.48 0 Iz Gorice in medpostaj.
9.40 0 Iz Divače Herpelj in medpostaj.

OPAZKE: Podčrtane številke značijo popoldne 0 (osebni vlak) B (brzovlak) M (mešani vlak)

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

5.48 0 preko Červinjana v Benetke, Rim, Milan Videm, Pontebio, Čedad in B do Kornina (Cormons) preko Nabrežine.
6.20 0 do Gorice preko Nabrežine.
7.55 0 v Ljubljano, Dunaj, Reko, Zagreb, Budimpešto.
8.25 0 preko Nabrežine v Kornin, Videm, Milan Rim.
9.00 0 preko Kornina v Videm in dalje in O preko Tržica v Červinjana.
9.55 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto
12.10 0 v Kornin in Videm.
12.40 0 preko Červinjana v Benetke—Milan.
1.45 0 v Ljubljano, Celje, (Zagreb).
4.10 0 v Kornin (se zvezo v Ajdovščino) Videm Milan itd.
6.00 0 v Ljubljano, Dunaj, Reko.
6.35 0 v Ljubljano, Dunaj, Ostende, Reko.
6.50 0 preko Červinjana v Benetke, Milan, Biva preko Kornina v Videm.
8.00 0 v Kornin in Italijo.
8.30 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto
9.15 0 v Kornin (se zvezo v Červinjana).
11.20 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH:

2.45 0 do Kornina in mejpostaj.
3.55 0 do Nabrežine in mejpostaj.

Prihod v Trst.

6.15 0 z Dunaja, Budimpešto.
6.20 0 z Dunaja, Ljubljane, Ostende in Londona
7.42 0 iz Kornina in Červinjana preko Bivie.
8.53 0 iz Italije preko Kornina in Nabrežine.
9.25 0 z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešto in Reke.
10.25 0 z Dunaja, Ljubljane in Reke.
10.40 0 iz Kornina preko Bivie in iz Italije preko Červinjana.
11.30 0 iz Italije preko Kornina in Nabrežine.
2.05 0 iz Celja in B iz Ljubljane, Zagreba, Reke.
2.30 0 iz Italije preko Červinjana in Bivie.
3.00 0 iz Vidma, preko Kornina in Bivie.
3.35 0 z Dunaja, Budimpešto, Reke, Zagreba.
7.07 0 iz Italije preko Červinjana in Nabrežine
7.46 0 iz Italije preko Kornina in Nabrežine.
8.05 0 iz Italije preko Kornina in Nabrežine.
9.05 0 z Dunaja in Budimpešto.

11.00 0 Vidma preko Kornina in Bivie in iz Italije preko Červinjana.
OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH:

10.35 0 iz Nabrežine in mejpostaj.
11.30 0 iz Kornina in mejpostaj.

OPAZKE: Masne številke značijo popoldne. 0 — osebni vlak; B — brzovlak.